

ŠTEVILKA

7

LETNIK VII

GLASILO
DIJAKOV
NOVOMEŠKE
GIMNAZIJE

UTERZICE

V S E B I N A

BESEDA BRALCEM OB NOVEM LETU

Občinska konferenca LMS
Seja šolskega odbora
Konferenca aktiva LMS
na osemletki
O šahu

Mladi literat

Proza

Drago Kolenc: Med
mestom in vasjo
(nadaljevanje in
konec)

Marjan: Fata morgana

Pesmi

Bevc Hedvika: Sen
(Administrativna šola)
Bevc Hedvika: Pomladna
Vrščaj Veronika:

Domača vas
(Administrativna šola)

Filuška:

Zakaj

Filuška: Moj rojstni
kraj

Anekdote, vici in
nagradna stran

Z Novim letom odklenka staremu letu, prikaže se novo, nasmevano in toliko obetajoče. Ob Novem letu misli vsakogar zlete nazaj, vsak zase preceni svoje delo, veseli se lepih in dobrih dejanj, za slabe pa si pravi, bo pa v naprej bolje. Upanje je pol življenja, to upanje bodri človeka in mu brani, da bi mu glava klonila pod težavami, ki nanje naleti v vsakodnevnem boju za kruh. Še najhujši pesimist ima v sebi nekaj upanja, in se veseli Novega leta, ki vedno res novo, mlajše, čeprav se z njim za leto postarajo.

Ob Novem letu 1959 se naš odbor pridružuje željam vseh ljudi in želi srečno in uspehov polno Novo leto vsem bralcem "STEZIC" in vsem našim sotrpinom. - študentom in dijakom ter vsem profesorjem.

Ko stopamo v leto 1959, želimo, da bi "STEZICE" še naprej tako redno izhajale, da bi se še izboljšale in postale res glasilo gimnazijcev, z Novim letom se naj še poveča število dopisovalcev in s tem pestrost "STEZIC".

Še enkrat - SREČNO IN USPEHOV POLNO
NOVO LETO 1 9 5 9 !

Prejeli smo dva odgovora na članek "Polemika o plesu", oba pisca zavzemata mnenje, naj vsakdo najprej pometa pred svojim pragom, potem šele pred drugim.

BRALCE OPOZARJAMO NA NAGRADNO STRAN

Križanka in Oporoka morata biti pravilno rešeni, pri vprašanjih pa bomo vzeli za najboljšo rešitev odgovor, ki se bo pravilnemu najbolj približal.

Pravilne rešitve pošljite v zaprtih kuvertah na naše uredništvo ali v okno za pošto v gimnaziji najkasneje do 10.1.1959, da še pridejo v poštev pri nagradnem tekmovanju. Najboljše rešitve bodo nagrajene.

=====

" S t e z i c e " - glasilo dijakov novomeške gimnazije, izdajata Šolska skupnost in aktiv LMS na gimnaziji. Ureja uredniški odbor (Slavko Pavlin, Sonja Godnik, Dušan Andoljšek). Glavni in odgovorni urednik Gričar Jože, tehnični urednik Colarič Tomaž, za ilustracije Zvone Pelko. Izhaja 1. in 15. v mesecu. Cena posamezni številki 15 din. Naslov: Uredništvo "Stezeice" gimnazija Novo mesto. Naklada 7. štev. 320 izvodov.

=====

OBČINSKA KONFERENCA

V nedeljo, 21/12-1958 je bila v sindiklani dvorani v Novem mestu konferenca zastopnikov mladine novomeške občine. Udeležili so se je delegati terenskih aktivov in aktivov na šolah iz cele občine. Iz referatov in diskusij povzemamo nekaj misli.

V referatu je predsednik Dušan ZUPANC podal kratek pregled uspehov in neuspehov. O brigadah je dejal, da so uspele kljub nekaterim spodrseljajem, kjer se dela, tam se tudi namreč greši, letošnje brigade pa so bila dragocena šola za prihodnja leta. Mladino je treba zainteresirati za kulturno in politično delo, povečati je treba članstvo v ZKJ, posebno med kmečko mladino, saj je od tisoč komunistov v občini le 36 kmetov. Da je tu pereč problem, kaže tudi dejstvo, da je bilo v ZKJ leta 1952 8000 kmetov v LR Sloveniji, letos pa le 2000. Zelo pereč je tudi vpliv staršev na mladino, ki svojega otroka večkrat postavijo pred dejstvo - "doma ali pa tam" (ZKJ), da je mladi človek pogosto pred težko odlačitvijo.

Sekretar OK LMS, okraj Novo mesto - Slavko DOKL je mnogo govoril o dejavnosti mladine v industriji, o soodločanju in zainteresiranosti mladih v proizvodnji. Načel je problem, zakaj se starejši bojijo sprejemati mlade ljudi v upravne odbore in delavske svete, o zanimanju za preusmeritev našega gospodarstva iz zelo ostrega tempa izgradnje industrije v dvig življenjske ravni našega delovnega človeka. Omenil je tudi pomen dobre organizacije brigad in potrebo po izobraževanju vodilnega kadra ter osnovanje tečajev v ta namen.

Tovariš Thorževskij Miro je poudaril pomen volitev v SZDL in vlogo mladine v tej množični organizaciji. O vključevanju mladine v ZKJ je dejal, da je treba povečati članstvo in ga vzgajati v naprednem duhu, da bo res lahko revolucionarno gradila socializem.

Nadzorni odbor je grajal neredno plačevanje članarine, izjemi sta po besedah blagajnika učiteljsišča in gimnazije.

In še o eni pomembni stvari so govorili udeleženci. Občinski komitej namerava namreč v dosedanjih prostorih pong-pong društva v stari gimnaziji urediti mladinsko sobo. V njej bo nameščen televizor in radio, mladini pa bo na razpolago tudi dnevno časopisje in knjižna zbirka. Soba bo služila vsem mladincem v občini.

Ob koncu konference so delegati sprejeli sledeč program za prihodnje leto:

1. v januarju organizirati tečaj za vodje aktivov, seminar bo trajal 3 do 4 dni
2. Urediti mladinsko sobo
3. Povečati sodelovanje med aktivisti
4. Povečati članstvo v ZKJ in SZDL
5. Priprave za MDB
6. Povečati število naročnikov za "Mladega aktivista"
7. Pritegniti še več članstva in osnovati nove aktivne.

SEJA ŠOLSKEGA ODBORA

Seje ŠO, ki je bila v ponedeljek, 15. 12. 1958, sta se udeležila tudi dva predstavnika dijakov. Člani šolskega odbora so govorili o predlogu proračuna za leto 1959, o mlečni kuhinji in o dnevnih problemih.

PREDLOG PRORAČUNA ZA LETO 1959

1 - 58 Personalni izdatki 8,770.000.- din

1 - 59 Materialni izdatki

1. Polsov. knjige, Ur. list, pis. material	100.000.- "-
2. Kurjava	500.000.- "-
3. Razsvetljava	120.000.- "-
4. Potni stroški	80.000.- "-
5. Čiščenje in vzdrževanje poslopja, zavarovanje	800.000.- "-
6. Pošta in razno	50.000.- "-
7. Dopolnitev in izpopolnitev inventarja	800.000.- "-

S k u p a j 2,450.000.- din

1 - 60 Funkcionalni izdatki:

1. Ekskurzije	300.000.- din
2. Učila	150.000.- "-
3. Dijaška knjižnica	100.000.- "-
4. Fizkulturni rekviziti	113.000.- "-
5. Novoletna jelka	50.000.- "-
6. Mlečna kuhinja	150.000.- "-
7. Samoučila podp. knjižnice	100.000.- "-
8. Šolska lekarna	16.500.- "-

S k u p a j : 979.500.- din

Skupaj celotni proračun 12,199.500.- din

Vsak dinar, ki ga porabi naš zavod, so težko zaslužili naši starši in vsi naši delovni ljudje. Zato varčujno z našo gimnazijsko lastnino. Varčujemo lahko pri kreditu, pri gobah, pri kurjavi, da ne hladimo razredov, mnogo se pa tudi prištedi pri elektriki.

Mlečna kuhinja bo pričela delovati v prihodnjem semestru v kletnih prostorih gimnazije, ki jih sedaj preurejujejo.

Učni uspeh se je po prvi redovalni konferenci precej zboljšal.

Tovarišica Črčkova je na seji dejala, da z dijaki naše gimnazije v internatu nima težav.

Letošnja novoletna jelka za gimnazijce bo po sklepu šolskega odbora do ene ure zjutraj.

KONFERENCA AKTIVA LMŠ NA OSEMLETKI

V soboto, 20. 12. 1958 smo imeli mladinci dveh osemletk svojo ustanovno konferenco. Udeležitev na konferenci je bila dobra, udeležili so se je tudi predstavniki aktiva na gimnaziji in na učiteljišču. Sprašujemo pa se lahko to, da se konference ni udeležilo več profesorjev. Povabili smo profesorska zborja obeh osemletk, toda na konferenco je prišel samo tov. PETROVIČ. Tako smo bili prikrajšani za marsikatero tehtno pripombo k našemu delovnemu načrtu s strani profesorjev.

Sprejeli smo delovni načrt, ki ni preobširen, tako da lahko upamo, da ga bomo izpolnili, pogrešali pa smo predvsem pripomb nas samih o delovnem načrtu.

Nekoliko boljše je bilo, ko smo predlagali, da postanejo "Odmevi", ki jih izdaja 8.a na popoldanski osemletki list našega aktiva, to smo tudi sprejeli. Izdajanje in uredništvo pa obdrži še vedno 8.a.

Veliko zanimanje je zbudil tudi predlog, naj bi imeli plesne vaje. Toda, ker šolski pravilnik tega ne dovoljuje, jih ni mogoče izvesti.

anegdote

Mladi pesnik je prebral svoje stihe Bernardu Shawu in rekel, da jih bo objavil šele po svoji smrti.

Shaw mu je odgovoril:

"V dobro književnosti in bralcev vam želim, da bi živeli zelo dolgo."

Avstrijski književnik Hermann Bahr je sedel s svojim prijateljem v neki dunajski gostilni pri kosilu. Obema je jed zelo teknila in bila sta navdušena nad dobro kuhinjo.

"Nič ni boljšega na svetu, ko dobra jed," je menil Bahrov prijatelj navdušeno. "Slaba kuharica pripravi zdravnikom polovico pacientov."

"Da, res je," je odvrnil Bahr, "dobra kuharica pa drugo polovico."

Pesnik Gottfried Keller je bil znan kot zelo molčel človek in izredno strog kritik. Ko mu je neka mlada književnica poslala po pošti v oceno svoje najnovejše delo, ki je odgovoril z naslednjim pismom:

"Platnice vašega dela so preveč oddaljene druga od druge!"

Mnogo dobrih in slabih šahistov je na gimnaziji in ne zdi mi se napačno, če bi v Stezicah objavili nekaj osnovnih pravil igranja šaha.

Predno začneš igro, moraš paziti, da je v desnem kotu šahovnice belo polje.

Često boste srečali izraze n.pr. šah, mat itd. Kaj je mat in šah verjetno vsi veste. Remij je neodločena igra, ako se oba igralca s takim zaključkom strinjata, ako ostaneta na tabeli samo kralja, ako se trikrat za povrstjo ponovi ista pozicija figur. (pozicija je lega, razvrstitev figur), ako stalni šah in v slučaju pata (če igralec, ki je na potezi, ne more premakniti nobene svoje figure.).

Rokada je dvojna poteza kralja in topa = trdnjava. Paziti moramo, da kralj ob rokiranju ni napaden, da ne rokiramo preko napadenega polja in ne rokiramo na napadeno polje, medtem ko za trnjavo to ne velja. Pri rokiranju moramo najprej premakniti kralja. (Diagram št. 1).

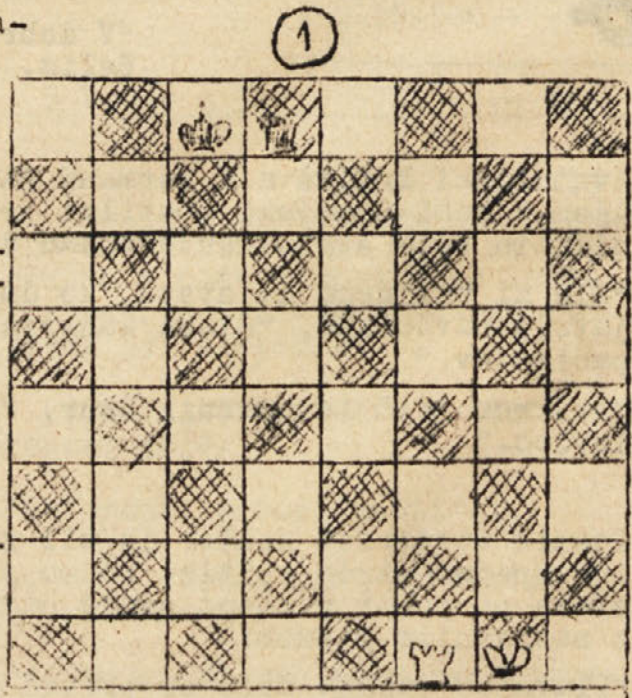
En passant. Nasprotnik lahko vzame kmeta, ki ga je igralec premaknil z osnovnega položaja za dve polji naprej preko polja, ki ga napada nasprotnikov kmet (samo v naslednji potezi).

"Pes tuše" pomeni, da moraš premakniti, ki jo je prijel. Ako hoče igralec popraviti potezo (zaradi morebitnega udarca ob mizo), reče: "Popravljam". (Diagram št. 2)

Posebno začetnikom šahistom dela preglavice šahovska notacija. Vsako polje ima svoje ime, oznako polj pa ravnamo po legi belih figur. (Diagram št. 3).

Pri premiku figur pišemo tisto polje, s katerega premaknemo figuro ter tisto, na katerega jo postavimo. (velja le za skakače in tope ter kmete.) Kadar jemljemo figure označimo z x ali pa z :, n.pr. (Ta₁x Ta₂). Šah pa označimo z + (L₁-b₅+).

Posamezne figure označimo tako kralj K, dama=kraljica=D, top=trdnjava=T, skakač=konj=S, lovec=tekač=L, kmetje P. Vrednost figur: dama=10P=2T=2L + 2P, T+P=L+S, L je večji od S, L=3P, T=5P itd.

OSTALI DIAGRAMI SLEDIJO V NASLEDNJI ŠTEVILKA

ZA ZRANO

PREVIDNOST

Kmet pride k odvetniku in mu pripoveduje neko pravdno zadevo v vseh podrobnostih. Ko konča, reče odvetnik: "Pravdo bomo pač težko dobili."

Kmet: "To sem namreč hotel vedeti, gospod dohtar, jaz sem namreč oni drugi kmet."

PRAVI ODGOVOR

Professor (medicincem v bolnišnici): "Mišica na nogi tega bolnika se je sčasoma tako skrčila, da je desna noga postala krajša in bolnik zaradi tega šepa. Kaj bi vi storili v takem primeru, medicinec Kadunc?"

Kadunc: "Tudi jaz bi šepal."

SKUŠNJA

"Zakaj se vedno govori samo o boginji zmage, nikoli pa ne o bogu zmage?"

"Ko boš oženjen, boš že razumel!"

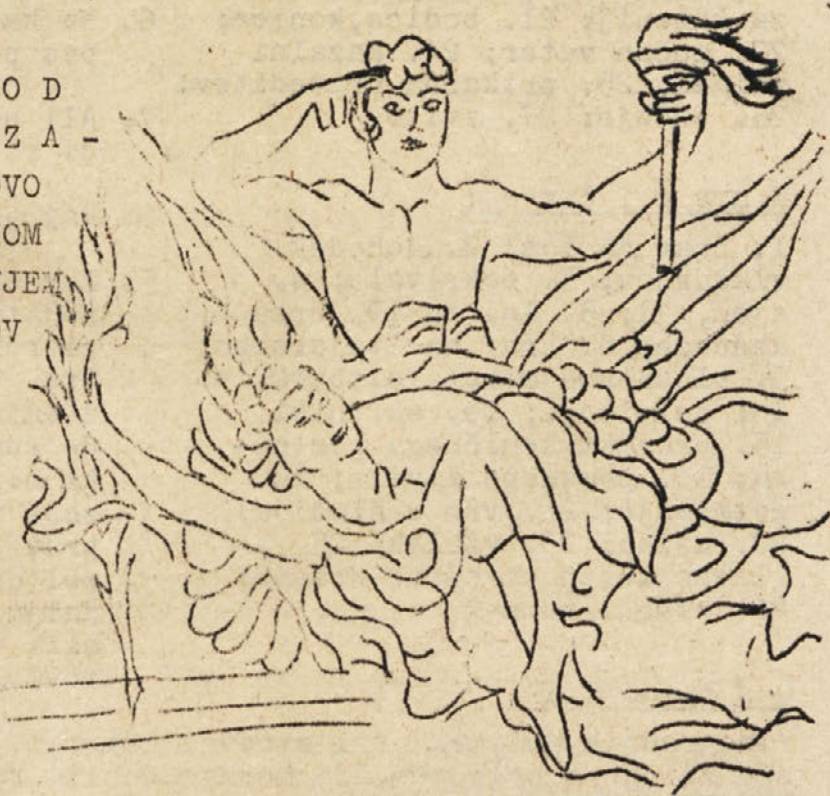
PISATELJ

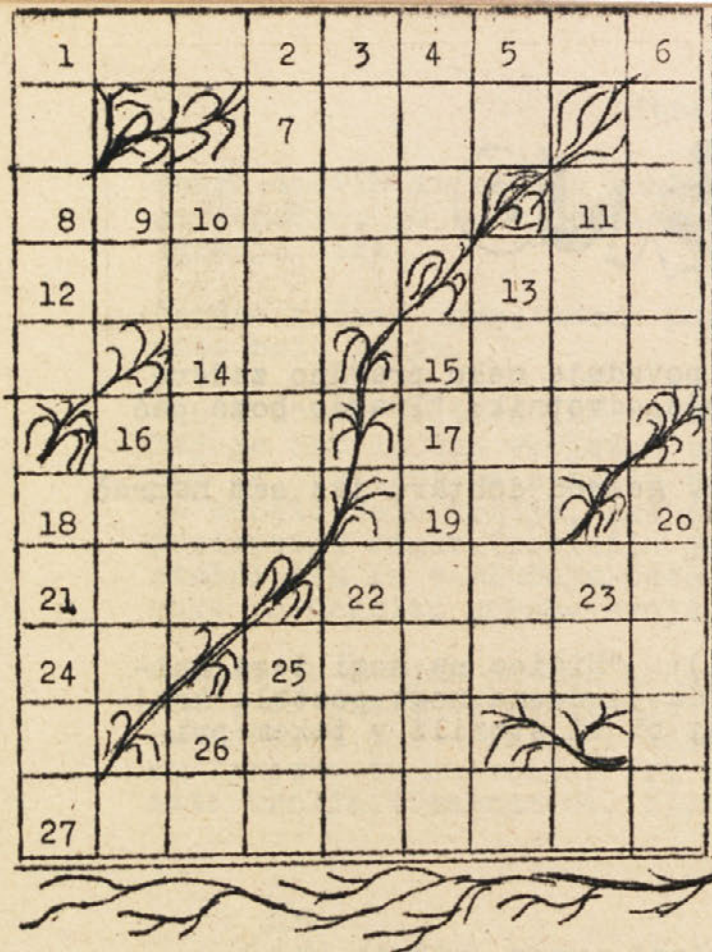
"Vse, kar moj sin napiše, bero ljudje z največjim zanimanjem!"

"Res? Kaj pa piše - romane ali novele?"

"Ne - jedilne liste."

OKRAJNI ZAVOD
ZA SOCIALNO ZA-
VAROVANJE NOVO
MESTO ŽELI VSEM DIJAKOM
IN ŠTUDENTOM V PRIHODNJEM
LETU 1959 OBILO USPEHOV
PRI NJIHOVEM UČENJU

REŠI ZA

VAGRADO

Vprašanja:

1. Ali se mavrica kdaj pokaže kot popoln krog?
2. Katera ptica teče hitreje od konja, rjove kot lev, ne more pa leteti?
3. Lovec gre s svojega mesta pet kilometrov dalje na jug. Tu ustrelil medveda. Zatem gre tri kilometre proti zahodu, prav tako daleč, kot je bil tedaj, ko je ustrelil medveda. Kakšne barve je bil ta medved?

Vodoravno:

1. kmečko poslopje; 7. drugo ime za domačo žival; 8. imeti rad; 11. začetnici hrvaš. literata; 12. borišče; 13. posoda; 14. primorska členica; 15. gospe; 16. sorodnik; 17. doba; 18. oblika tekočine, 19. znak za rumenij; 21. bodica, konica; 22. močan veter; 24. kazalni zaimek; 25. prikazna prireditev; 26. orožje; 27. zvito.

Navpično:

1. prav za las; 2. dohodek vladarjev; 3. pokrivalo; 4. njen, ji; 5. lo. in 19. črka abecede; 6. kraj na Štajerskem; 9. ploskovna mera; 10. popravi-lo; del ladje; 13. skrbniki; 15. produkt kemičnega postopka; 16. pomembno živilo; 18. potepanje; 20. vrs a študija; 22. usiha; 23. vzklik; 25. glavno mesto evropske države; 26. osebni zaimek.

Oporeka:

Vinogradnik je imel tri sinove, katerim je zapustil svojo vinsko zalogo s pripombo, da morajo dobiti vsi trije sinovi enako število polnih, na pol polnih in praznih sodov. Ko so si sinovi po očetovi smrti ogledali zapuščino, so videli, da je v kleti 7 polnih, 7 na pol polnih in 7 praznih sodov. Kako so se jih razdelili?

4. Kakšen je prvotni pomen črk SOS, ki jih danes uporabljajo kot Morseove znake v nevarnosti?
5. Kako preprečimo, da nam neka tekočina ne prekipi?
6. Na katerih delih telesa se pes poti?
7. Ali poznate ptico, ki zna tudi ritensko leteti?
8. Kaj je močvirni sij?
9. Znanec ima lepo veliko uro s podstavkom; kadar bije, bije zmerom tolikokrat, kolikor je ura, vsake pol ure bije samo z enim udarcem. Neke noči pride domov in ravno sliši uro, ki bije enkrat. Čez pol ure zope tsiči enkratno bitje ure, prav tako zopet čez naslednje pol ure, in zatem spet čez nadaljnje pol ure. Koliko je bila ura, ko je prišel domov?

Mladostni LITERAT

MED MEJSTOM IN VASJO

I. nadaljevanje

piše: Kolenc Drago

Ciril je vestno izpolnjeval svojo obljubo. Vsak teden ji je pisal, včasih celo po dvakrat. Njegova pisma so bila čudovita, polna ljubezni, prešernega veselja in življenjskega poguma. Milica jih je brala tovarišicam, prav bahala se je z njimi. Saj je vendar Ciril znal izraziti v pismih toliko lepih stvari! Sošolke so brale, se smejale, toda globoko v njih se je oglašala črna zavist in marsikatera od njih je na skrivaj želela, da bi bile te vrstice namenjene njej. Milici pa se je plazilo v dušo zlobno veselje.

"Ha, prava reč, ako so lepše oblečene! In kaj zato, ako ima Slavin oče avto! Takega fanta, kot je Ciril, pa le nima nobena od njih. Ha, prava reč!"

Prav nič ji ni bilo mar, če so jo sošolke gledale po strani. Kljubovala jim je. In ne sama. Vsi fantje so držali z njo. Radi so govorili z njo, jo vabili na plese ali v kino, ona pa je te znake naklonjenosti - sprejemala, toda vedno na tak način, da častilci pravzaprav niso vedeli pri čem so. Sedaj Milica ni bila več tisto plaho kmečko dekletce, ki je pred leti prišla s podeželja v mesto v šolo. Postala je samostojna, trnoglava in tudi stari Berkopec je zapazil, da hodi vedno bolj svoja pota. Vedno bolj je hlepela po zabavah, po družbi. Nekega večera ga je - v šali seveda - povabila celo na "rock and roll". Ves začuden jo je pogledal; tako čudne besede še svoj živ dan ni slišal.

V odgovor se je Milica zasukala po sobi, da je krilo zafrfotalo okoli nje. Oče se je prizanesljivo smehljajal.

"Mladostna leta!" si je mislil. "Tudi jaz sem bil nekoč tak."

Materi pa vse to ni bilo nič kaj potlačiti.

"Ti," je potožila možu nekega večera, "tale najina punca mi povzroča vedno več skrbi. Sto neumnih reči se ji mota v glavi. Zanimarja celo učenje in prav resno se bojim, da nikoli ne bo dosegla tistega, za kar si jo namenil. In pomisli, včerja sem jo morala celo s silo pripraviti, da je šla v cerkev. Hotela je na vsak način v mesto, češ, da imajo izlet. Vsa ogorčena sem rekla, da se v naši hiši še ni zgodilo, da bi kdo razmišljal o ideji, ki mu plešejo v glavi, izostal od službe božje. Najprej poskrbi, človek za dušo in ako ostane potem še kaj časa - ni, potem gre lahko pač tudi na izlet. Toda prvo je vedno molitev. Pa mi je ta frkla vrgla v obraz, da moderni človek lahko živi tudi brez bedastih izmišljotin, ki so se jih pametnejši izmislili za dobre vernike. Tako me je razjezila, da mi jo najraje pošteno nasekala."

Mož je stisnil glavo med ramena: "Pa, danes se marsikaj dogaja!"

"Joj, v kakšne čase smo prišli!" je jadikovala gospodinja. "Kako je današnji svet pokvarjen! Vse to, vidiš, naučili Milico v mestu,

FATA MORGANA

Stal je pod šuštečimi zavesami dolgih sivih jesenov ob potoku. Od gozda se je bližal rahel veter, poigral se je z njegovimi tennimi kodri in hitel dalje, dalje, kjer se mlado brstje platan koprneče širi proti sinjemu nebu. V roki je držal klarinet in igral pesem o ljubezni. Dozdevalo se mu je, da je tako neskončna in tako skrivnosti polna, da je ni mogoče izpeti nikoli. Njegove črne oči so iskale v daljavi tiste sanjave oči in nežno lice, ki ga ne bo pozabil nikoli. Ustnice so mu rahlo vztrepetale in iz prsi se je izvil vzdih: "Oh, usoda, zakaj si naju ločila? Že dve leti je nisem videl in morda v tem trenutku sloni v objemu drugega." Strah je v misli, ki bile so v soglasju z lepo podobo, ki je ljubezen. Večer se je počasi potapljajl in temni plašč noči je zagrnjil na vse strani pregledno ravan.

Trepalnice so mu nalahno zdrsnile preko oči in začel se je predajati sanjarjenju. Iz daljave se je kakor dih rahlo približala deklica z dolgimi kostanjevimi lasmi. Sklonila se je nadenj in mu z nežnimi poljubi obsula obraz. Ah! ko bi življenje ostalo tako nepremično, kakor ta trenutek!...

Mesečina je rahlo predrla skozi jesenove veje in obsijala njegov obraz. Odprl je oči in spoznal je, da se je prikazal samo sen sredi njegovega obupa, kakor fata morgana sredi puščave.

Moj rojstni kraj

Belina bréžain zelen praproti,
piščalke zvok, vrisk fantovski...
kot jata splašenih golobov,
zidanice in vasi;
kje si moj rodni kraj,
kam vse hiti?

Kam, Kolpa, mi šumiš
in tečeš, skakljaš prek brzic,
se mirno zopet sredi polja viješ,
v jezi majhni slap preliješ,
kam se ti mudi?
Kje si moj rodni kraj,
kam vse hiti?

Dom moj, samoten se mi zdiš.
Očeta ni, ne matere doma,
kot tujec buljiš vame
vprašujoč me: "Kaj se siliš?"
Vse od mene beži -
kje si moj rodni kraj,
kam vse hiti?

Kje si moj rodni kraj,
poln pisane mladosti,
in bridkosti, prezgodaj
mi se jame
na življenjsko pot,
ki pelje proč od tebe.
Kje si moj rodni kraj?
Kam vse hiti, beži, hiti?

griš od mene?

"Zares ima še korenjaškega očeta!"

Berkopec se je v zadregi nasmejal. Pohvala mu je dobro dela.

"Žal pa mi je, gospod Berkopec," je nadaljeval profesor, "da najin pogovor ne bo vseskozi tako prijeten. Pogovoriti se namreč morava o vaši hčerki."

Pričela sta se pogovarjati. Pravzaprav je govoril samo profesor, Berkopec pa je poslušal. Smeh mu je izginil iz obraza, in čelo so mu prepregle mračne gube.

"In" je rekel nazadnje, "in kaj mislite vi, gospod profesor, o moji Milici?"

"Menim, da še ni vse izgubljeno. Vaše dekcle je prav va času, ko se človek začne zavedati, zakaj je pravzaprav na svetu. Izkušena mož ste in znali si boste pomagati. Vedite pa predvsem, da morate z otroki ravnati lepo. Neki naš pregovor pravi, da lepa beseda lepo mesto najde. Pozdravljeni, gospod Berkopec, in veliko sreče v vašem vzgojnem delu!"

In stari Berkopec je zmeden odtaval po stopnicah. Šele profesor Hladnik mu je prikazal Milico tako, kakršna je pravzaprav bila. In vendar mu ni nikoli zaupala svojih težav. Niti njemu ne, svojemu očetu. Bal se je tega, pred katerega ga je postavil profesor Hladnik. Milico naj zopet spravi na pravo pot. Da lepa beseda lepo mesto najde. "Pa naj bo po njegovem," je izdihnil, ko je zavil v mestne ulice. "Da, če bi bilo po mojem - ! ampak naj bo po njegovem! Dober moram biti z njo."

Zavil je v trgovino in kupil za Milico plesne čeveljčke. Bela barva ji je zelo všeč. Želela si jih je. Naj bo, dober mora biti z njo. Zvečer je z najhnim zavojem pod pazduho stopil v hčerino sobo. Milica je pravkar sedela pri pisanju. Ni ji šlo izpod rok, matematika ji je že od nekdaj delala preglavice. "A, vi ste", je rekla, ne da bi okrenila glavo. Zmotila se je pri računu in začela znova.

Mati je vznemirjena stala pred vrati. Kaj se bo zgodilo? Sprva je bilo vse tiho, potem je pričel oče govoriti. V njegovem glasu je trepetala razdražena jeza. Nekajkrat je srdito udaril po mizi. Milica mu je nekaj odgovorila, toda oče jo je preglasil s kričanjem. Nato se je zvenkotaje razpočila šipa. Mati se je zbala za hčer, toda Berkopec je že stopil iz sobe. "Stran!" je zarežal in zaloputnil vrata s tako silo, da se je vsa hiša stresla.

Pod Miličinim okonom so med ostanki šip ležali plesni čeveljčki, ki jih je oče kupil hčeri za darilo. Milica se jih ni upala pobrati. Stari Berkopec pa se je vrnil šele pozno v noč domov. Bil je pijan.

Sen

1.

Opojno dehti seno,
v grmovju kresničke blestijo,
in slavčki žvrgolijo.

2.

Poletje toplo zori,
v duši spoznanje gori,
spomini skelijo.

3.

Sanjala sem sladek sen
o tvoji ljubezni opojni,
o sreči pokojni.

4.

Ostal mi je samo spomin.
Utrgal si rožo gredeč
in vrgel jo proč.

Pomladna

1.

Ali vidiš cvetje v mesečini?
To je plamen mojih hrepenenj!
Ali nosiš v svoji duši sen,
kaj so ti utopili že spomini?

2.

V mojem srcu znova se razcveta
kakor roža rdeča sred` noči,
ko pomladno jutro zadrhti
od spominov daljnjih sem objeta.

3.

In na večer, ko zaprem oči,
težak vonj narcis mi čas pričara,
kaj mi mar resnica, kaj bila prevara.
Srečna je ljubezen tistih dni.

Domača vas

Najlepša je domača vas,
najlepši njen je okras,
najlepša njena je lepota,
najlepša njena je golota.

Nazaj v rodno vas
po svoj grem jaz okras,
nazaj v rodni kraj,
se vrnem kot nekdej.

Zakaj

Zakaj sem te našel,
ah, biser, odkril?
Odprl, kaj sen, sprevidel?
Raje v tančico spomina zavil,

bi školjko prekrasno -
bil vedno bi slep,
in vedno bi videl.

v tisti šoli, kamor si jo tako trdovratno rinil. Že takrat sem ti dejala, da se vse to ne bo dobro končalo."

Gospodar je planil kvišku.

"Nehaj, Ana, prosim te!" je rekel in pričel razburjeno po kuhinji. Žena je molče pospravila ostanke večerje v škaf in se lotila pomivanja. "No, hvala bogu!" je rekla, ko je končala. "Dan je zopet mimo!" Ampak ta naša punca..."

Medtem je deklica, ležeč na svoji postelji, stiskala zobe. "Grd je ta svet! nihče me ne mara razumeti. Samo - Ciril..."

Ciril pa je bil daleč...

Milico je čakalo še mnogo dela, toda kljub najboljši volji se ga ni mogla lotiti. "Bo že kako", si je rekla, "nalogo lahko prepisem, ostalo pa sem bila že tako vprašana. Najbolje bo, da grem spat."

Njekje v globini so jo zapekle tri nezadostne. Očetu jih je prikrla.

Stari Berkopec je bil ne malo začuden, ko je prejel od Miličinega razrednika pismo, naj se zglesi pri njem. Čeprav je papir še tako obračal v rokah, ni mogel uganiti nič pravega. Čemu ga kliče? Je morda kaj slabega? "Z odličnim spoštovanjem" v mestu morajo biti pa zares vljudni gospodje.

"V šolo me kličejo, " je rekel ženi.

"O, ježeš! kaj pa je spet?"

"EH, kaj pa jaz vem!" se je otepal mož. "Šel bom, pa amen."

Popraskal se je po plečih, s praznje oblekel in se odpeljal v mesto.

Ko je stopil skozi ogromna vrata v gimnazijsko stavbo, ga je obšla črna tuga. Da ne bi bil obledel, so pa je toliko vrat in hodnikov! Dijaki so radovedno ogledali starega moža z osivelimi brki pod nosom, ki se jim je obotavljaje približal. Bili pa so zelo vljudni in so mu brž pokazali pot do pisarne.

"Oh, da!" je rekla mlada ženska, ki je sedela pri pisalnem stroju. "Profesorja Hladnika trenutno ni tukaj. Morali boste malce počakati."

Odkazala mu je stol. Sedel je in ogledoval slike na staneh. Ho, pogledaj, na neki sliki je ves presenečen ogledal uniforme avstrijskih vojakov iz prve svetovne vojne. Zdelo se mu je, da gleda samega sebe, kajti tudi sam je štirinajst mesecev prebil na ruski fronti.

Profesor Hladnik je prišel prej, kot je Berkopec pričakoval.

"A, vi ste torej Miličin oče!" je rekel, ko sta si podala roke.

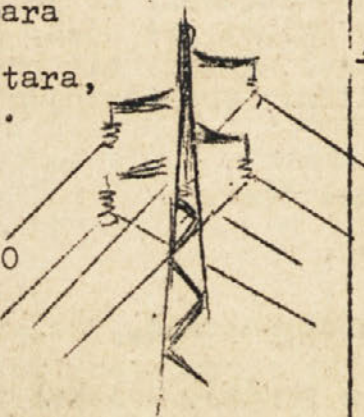
TRGOVSKO PODJETJE ZA PROMET Z
GORIVI IN MAZIVI - P E T R O L
NOVO MESTO ISKRENO ČESTITA VSEM
DELOVNIM LJUDEM IN ŽELI OBILO
USPEHOV V PRIHODNJEM LETU

Nekoč v davnih časih sveče so bile,
sedaj pa v vsaki hiši žarnice gore.
V vsaki drugi hiši radio igra,
a skoraj stanovanja ni brez kuhalnika.

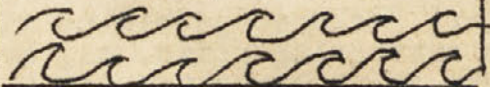
Kar v starih časih para
je zdaj elektrika,
vozila brez nje so stara,
so boljš' električna.

E L E K T R O
NOVO MESTO
UPRAVA
NOVO MESTO

želi vsem delovnim ljudem zdravo,
veselo in uspehov polno Novo leto
1959.

RAVNATELJSTVO IN
PROFESORSKI ZBOR
NOVOMEŠKE GIMNAZIJE
IZREKA VSEM DIJAKOM
IN DIJAKINJAM NAŠEGA
ZAVODA ISKRENE ČE-
STITKE IN ŽELI OBI-
LO USPEHOV V PRI -
HODNJEM LETU.

OKRAJNI IN
OBČINSKI OD-
BOR ZVEZE
BORCEV NOVO
MESTO ŽELI
VSEM DELOV-
NIM LJUDEM
SREČNO IN
USPEHOV POL-
NO NOVO IETO

O K R A J N I I N O B Č I N S K I K O M I T E
L M S NOVO MESTO ČESTITA VSEM DELOVNIM MLA-
DINCEM IN MLADINKAM OB NOVEM LETU IN ŽELI
ŠE VEČ USPEHOV V PRIHODNJEM LETU

N A S V I D E N J E N A A V T O C E S T I